

model kartonowy ♦ 1:25

MODELIK

ISU-122

PODYJACIE CIĘŻAR DZIAŁO SAMOCHÓDZNE Z II WOJNY ŚWIATOWEJ!

Rok IX (XVI)

Nr 11/05

ISSN 1426-3640

Koszt 100 zł

Po bitwie na Łuku Kurskim (lipiec 1943 roku), podjęto decyzję o opracowaniu nowego modelu czołgu ciężkiego, którym można byłoby zastąpić nie odpowiadający już potrzebom frontu ciężki czołg KW.

W czasie projektowania nowego czołgu oznaczonego IS, zaplanowano wykorzystanie jego podwozia do budowy wozu wsparcia - ciężkiego działka samobieżnego z armatą większego kalibru. Ponieważ czołg IS był uzbrojony w armatę kalibru 85 mm, działko samobieżne postanowiono wyposażać w armatę 122 mm. Wykorzystano do tego celu 122 mm armatę wz. 1931/1937 A-19 z zamkiem śrubowym, nieznacznie tylko zmodyfikowaną, stąd zmiana oznaczenia armaty na wz. 1931/1943. Nowe, ciężkie działko samobieżne otrzymało oznaczenie ISU-122 (istribiitel'naja samochodnaja ustanowka), oznaczenie fabryczne: ISU-249.

Zanim jednak Zakłady Kirowskie w Czelabińsku przystąpiły do produkcji tego wozu, konstruktorom udało się przebrobić czołg IS w armatę kalibru 122 mm, wobec czego zapadła decyzja, by opracować kolejny model ciężkiego działka samobieżnego ISU-152 z haubicą armatą kalibru 152 mm.

Do końca 1943 roku przekazano wojskom pierwszą partię 35 nowych dział samobieżnych ISU-122 i ISU-152. W 1944 roku Zakłady Kirowskie dostarczyły wojsku następnych 2510 dział obu typów, a do 30 czerwca 1945 roku wyprodukowały jeszcze 1530 sztuk tych wozów. W sumie podczas II wojny światowej zbudowano 4075 dział serii ISU. Część z nich wyprodukowano już w Leningradzie.

Od stycznia 1944 roku w działach ISU-122 (model ISU-122s) stosowano też nowszą armatę 122 mm wz. 1944 (D-25S) wzorowaną na czołgowej D-25T, półautomatyczną z zamkiem klinowym i hamulcem wylotowym.

Zasadniczym zadaniem bojowym dział ISU-122 i ISU-152 było wsparcie czołgów IS, zwalczanie niemieckich ciężkich czołgów i dział samobieżnych, schronów bojowych i stanowisk artylerii. W natarciu działka ISU posuwały się zwykle w drugim rzucie, za czołgami i piechotą, w odległości około 300+500 m. W wyjątkowych przypadkach, podczas przełamывania silnie umocnionego pasa obrony, wozy te działały w pierwszych rzutach sztyków bojowych, niszcząc szczególnie umocnione punkty oporu. Każde działko było chronione przez specjalnie przydzieloną drużynę piechoty (tzw. fizylierów). W czasie obrony działka ISU umieszczano w drugiej linii (500+600 m za pasadzką), często okopane i zamaskowane lub też w zasadzkach na przypuszczalnych kierunkach uderzeń czołgów

wroga.

Działka ISU-122 i ISU-152 stanowiły wyposażenie ciężkich pułków artylerii samobieżnej. Do końca wojny sformowano 53 takie pułki. W marcu 1945 roku sformowano samodzielną brygadę (65 dział ISU-122 i 3 SU-76) znajdującą się w rezerwie Naczelnego Dowództwa.

W Wojsku Polskim działka ISU-122 pojawiły się 7 października 1944 roku i stanowiły uzbrojenie 25 pułku artylerii samobieżnej (25 pas) wchodzącego w skład 1 Korpusu Pancernego. Pułk składał się z dowództwa (1 działko samobieżne), czterech baterii (po 5 dział każda) oraz pododdziałów technicznych, zaopatrzenia itp. Zasadnicze uzbrojenie pułku stanowiło 21 ciężkich dział samobieżnych ISU-122 oraz 4 gąsienicowe transportery opancerzone „Universal Carrier”. Działka w pułku nosiły numery taktyczne 700-714 i 716-721.

Ciężkie działka samobieżne ISU-122 (później także ISU-122s) oraz ISU-152 stanowiły uzbrojenie niektórych pododdziałów pancernych Wojska Polskiego w latach pięćdziesiątych i na początku lat sześćdziesiątych. W późniejszych czasach pojazdy te wycofano z pierwszej linii i wykorzystano do budowy ciężkich ciągników ewakuacyjnych oraz wozów zabezpieczenia technicznego, pozbawionych uzbrojenia armatniego, a wyposażonych w liny holownicze, zbrocza wielokrążków, dźwigi, komplety narzędzi naprawczych i osprzęt spawalniczy.

Kadłub pancerny działka, wykonany z płyt pancernych o zróżnicowanej grubości i połączonych spawaniem dzielił się na cztery przedziały: kierowania, bojowy, silnikowy i transmisyjny.

W przedziale kierowania umieszczono siedzisko dla mechanika-kierowcy a przed nim przyrządy sterowania silnikiem oraz układem przeniesienia mocy. Na płycie pancernej przed kierowcą umieszczono przyrządy kontrolne pracy silnika, z prawej strony znajdowała się tablica przyrządów kontrolnych instalacji elektrycznej a za nią umieszczono butle sprężonego powietrza do awaryjnego rozruchu silnika. W przedniej płycie na wysokości oczu kierowcy znajdował się wizjer zamykany pancerną pokrywą, w której wycięto wąską szczelinę obserwacyjną chronioną dodatkową ścianką pancerną.

Na dnie przedziału bojowego umieszczono baterię akumulatorów oraz część zapasu amunicji armatniej. Pozostała część znajdowała się w specjalnych stelażach na bocznych płytach górnej części kadłuba. W przedniej płycie, w jarmie zamontowana była armata stanowiąca główne

MODELIK 11/05
ISSN 1428-3840

Opracowanie modelu:
Ilustracja na okładce:
Redakcja numeru:
Druk:

ISU-122
Wydanie I

Waldemar Rychard
Wojciech Sankowski
Janusz Oleś
"MODELIK"

Wydawca:

Wydawnictwo i Drukarnia "MODELIK" - Janusz Oleś
74-100 Gryfino; ul. Szczecińska 10, Poland

Korespondencja:

"MODELIK": 74-100 Gryfino; skr. poczt. 145
tel./faks: (091) 40-45-299 e-mail: biuro@modelik.pl
www.modelik.pl

uzbrojenie wozu. Tylna część pancerniej płyty przykrywającej przedział bojowy od góry umocowana była na śrubach, co umożliwiało zdjęcie jej w razie konieczności naprawy i demontażu armaty. W stropie znajdowały się trzy wazy zamykane pokrywami i wyposażone w peryskopy. Dla czterech członków załogi zamontowano niewielkie składane siedziska. W metalowej ścianie oddzielającej przedział bojowy od silnikowego wykonano kilka otworów do regulacji lub naprawy i umieszczono korbę elektrobezładnościowego rozrusznika do awaryjnego rozruchu silnika.

122 mm armata wz.1931/1943 charakteryzowała się szybkostrzelnością 2-3 strz./min, maksymalną donośnością 15 700 m, maksymalną odległością ognia bezpośredniego 8000 m i odległością strzału bezwzględnego 700+1100 m.

W skład jednostki ognia wchodziły dwa rodzaje pocisków:

- przeciwpancerno-smugowe B-471, BR-471 oraz BR-471B, różniące się zapalnikami oraz kształtem, każdy o masie 25 kg i prędkości początkowej 800 m/s,
- odłamkowo-burzące OF-471 oraz OF-471N o takiej samej masie, którymi strzelano ładunkiem pełnym lub zmniejszonym.

Pocisk przeciwpancerny przebijał pancierz o grubości 155 mm z odl. 500 m, 145 mm z odl. 1000 m i 128 mm z odl. 1500 m.

Dodatkowym uzbrojeniem wszystkich odmian dział ISU był wielokalibrowy karabin maszynowy 12,7 mm wz.1938 DSzK, ustawiony na obrotowej podstawie wazu dowódcy i służący do obrony przeciwlotniczej oraz zwalczania celów naziemnych. Etatowym uzbrojeniem każdego działła były także 1-2 pistolety maszynowe PPSz oraz 25 granatów obronnych F-1.

Przedział silnikowy mieścił silnik W-2-IS wraz ze wszystkimi układami. W płycie pancerniej przykrywającej ten przedział z góry wykonano otwory zamykane pokrywami, zapewniające dostęp konieczny do obsługi i napraw.

Przedział transmisyjny mieścił sprzęgło główne, skrzynię przekładniową, planetarne mechanizmy skrzętu oraz przekładnie boczne. Na sprzęgło głównym umieszczono wentylator chłodzący nagrzewające się podczas pracy zespoły układu napędowego. Płyta pancerna zamykająca ten przedział od tyłu mocowana była na śrubach i zawiasach.

Podwozie działła składało się z 12 podwojnych, stalowych kół nośnych wykonanych odlewaniem i 6 rolek podtrzymujących górną gałąź gaśienicy, kół napędowych oraz kół napinających. Koła nośne zawieszono były na wahaczach osadzonych na drążkach skrętnych. Koła napinające gaśienice były tego samego typu co koła nośne. Razem z mechanizmem naciągu gaśienic umieszczone były z przodu kadłuba. Każda z gaśienic składała się z 86-87 ogniw stalowych kutych lub odlewanych o szerokości 650 mm, łączonych odkrytymi sworzniakami, których główki znajdowały się od strony wewnętrznej. Fabrycznie gaśienice

montowano tak, że co drugie ogniwa miało grzebień. W praktyce stosowano taśmy gaśienicowe, w których każde ogniwo miało grzebień.

Dane taktyczno-techniczne:

Masa całkowita:	45 500 kg;
Załoga:	5 ludzi;
Wymiary:	długość: 9850 mm; szerokość: 3070 mm; wysokość: 2480 mm prześwit: 450-475 mm;
Uzbrojenie:	1 armata 122 mm wz.1931/1943; 1 wkm 12,7 mm wz.1938 DSzK; 1-2 pm 7,62 mm wz.1941 PPSz;
Amunicja:	30 naboł rozdzielnego ładowania do działła; 250 naboł do wkm; 1491 naboł do pm; 25 ręcznych granatów obronnych F-1;
Opancerzenie: kadłub:	przód:60-90 mm; boki: 90 mm; tył: 60 mm dno i góra: 20-30 mm;
nadbudowa:	przód: 75-90 mm; boki i tył: 60 mm; góra: 22-30 mm;
Napęd:	silnik 4-suwowy widlasty o samoczynnym zaplonie, 12-cylindrowy, W-2-IS opoj. 38 880 ccm, chłodzony cieczą, moc 382,2 kW (520 KM) przy 2000 obr./min;
Pojemność zbiorników:	zasadniczych: 520-560 l; dodatkowych: 300 l;
Zużycie paliwa:	67-75 l/h pracy silnika;
Układ napędowy:	sprzęgło główne suche wielotarczowe, skrzynia przekładniowa mechaniczna z reduktorem (8 biegów do przodu, 2 do tyłu), planetarne dwustopniowe mechanizmy skrzętu, przekładnie boczne planetarne
Instalacja elektryczna:	jednoprzewodowa 12/24V
Łączność:	radiostacja 10RF, telefon czołgowy TPU-4 bis F
Osiągi:	prędkość maksymalna: po drodze: 37 km/h w terenie: 16 km/h
Zasięg:	po drodze: 220 km; w terenie: 80 km;
Pokonywane przeszkody:	wzniesienia: 36°; rowy szerokości: 2,5-2,7 m; ściany wysokości: 1,0-1,2 m; brody głębokości: 1,3-1,5 m (bez przygot.)

Model ciężkiego działła samobieźnego ISU-122 wykonano w skali 1:25 w malowaniu i oznakowaniu taktycznym 25 pułku artylerii samobieźnej 1 Korpusu Pancernego. Model przedstawia 3 wóz 1 baterii.

MŁYCH CHWIL RELAKSU SPĘDZONYCH PRZY BUDOWIE MODELU, DOBREJ ZABAWY ORAZ SATYSFAKCJI Z OSIĄGNIĘTEGO EFEKTU

ŻYCZA:

AUTOR I WYDAWCA

OPIS BUDOWY MODELU

UWAGI OGÓLNE

Model ciężkiego działu samobieżnego ISU-122 należy do modeli o średniej skali trudności i wymaga szczególnej staranności wykonania i cierpliwości w odniesieniu do elementów podwozia oraz wyposażenia przedziału bojowego. Zasadnicza wersja modelu posiada otwierane włązy przedziału bojowego, ruchomą obrótnicę wkm-u, ruchomy w płaszczynie poziomej wkm, ruchomą w obu płaszczynach armatę, otwieraną kłapę nad silnikiem oraz kompletnie wyposażenie przedziału bojowego i silnik. Gąsienice wozu można wykonać jednej z dwóch wersji. Przedział bojowy można wykonać ze zdejmovaną płytą stropu.

Przed przystąpieniem do budowy modelu należy zapoznać się dokładnie z rysunkami montażowymi oraz opisem tekstowym budowy poszczególnych zespołów.

Kolejność budowy modelu odpowiada zasadniczo kolejności numeracji części i oznaczeń literowych w ramach danego numeru.

Krawędzie części (szczególnie pogrubione) teksturą oraz niektóre powierzchnie wewnętrzne wymagają retuszu. Stosujemy do tego celu farbki wodne o odpowiednio dobranych odcieniach. Retusz tych części i zespołów dokonujemy w trakcie ich wykonywania i przed przyklejeniem do całej konstrukcji, dzięki czemu będziemy mieli łatwiejszy dostęp do miejsc wymagających podmalowania.

Jak zawsze zaleca się każdorazowo staranne przymierzanie i spasowanie kolejnego elementu na sucho (przed przyklejeniem) w myśl zasady "trzy razy przymierz, zanim raz skleisz".

DODATKOWE OZNACZENIA

- * - nakleić na karton 0,2 mm
- ** - nakleić na teksturę 0,5 mm
- *** - nakleić na teksturę 1
- **** - nakleić na teksturę 1,5 mm
- L - część lewa
- P - część prawa
- W - wyciąć
- ✂ - przeciąć

INNE UWAGI

1. Wzory elementów z drutu i patyczków przedstawiono w skali 1:1
2. Linie zagięć paginować (natłaczać tęym nożem nie nacinać)
3. Części owalne lub zwijane, przed sklejeniem należy przeciągnąć kilkakrotnie na krawędzi stołu lub ostrzu nożyczek
4. Do klejenia używać wodoodpornych, szybko schnących klejów (np. Hermol, Butapren), a najlepiej używać w zależności od tego co kleimy obu tych gatunków
5. Przy budowie korzystać z rysunków montażowych i uwag szczegółowych
6. Gotowy model należy wyretuszować odpowiednio dobraną farbą zbliżoną do koloru zastosowanej w modelu farby drukarskiej i po zakończeniu budowy ewentualnie polakierować lakierem bezbarwnym.

OPIS BUDOWY

Budowę modelu rozpoczynamy od częściowego wykonania wg rys.1 szkieletu kadłuba (cz.K-1 do K-9, K-12 i K-13). Następnie między wręgi K-5, K-6 i K-1 wklejamy cz.1 a między cz.K-5, K-6 i K-9 cz.1a. Silnik (cz.2) i zbiornik wyrównawczy układu chłodzenia (cz.3) sklejone wg rys.2 przyklejamy do cz.1 w oznaczonym miejscu, zwracając uwagę na ustawienie go zgodnie ze strzałką na cz.2. Teraz możemy szkielet kadłuba uzupełnić doklejając cz.K-10, K-11L i K-11P. Z kolei wklejamy wewnętrzne przedziału bojowego (cz.4). Najpierw do cz.K-5 przyklejamy pogrubioną cz.4 i doklejamy do niej cz.4a. Podłogę przedziału (cz.4b) przyklejamy do cz.K-1, K-2L i K-2P. Przed przyklejeniem cz.4cL, 4cP, 4dL i 4dP do wnętrza ścian nadbudówki, musimy przykleić na cz.K-9L i K-9P elementy 4fL i 4fP. Z kolei na przyklejone cz.4cL, 4cP, 4dL i 4dP naklejamy cz.4eL i 4eP. Przednią płytę nadbudówki podklejamy od środka pogrubionymi cz.4g i 4h.

Zgodnie z rys.3 wykonujemy pedał sprzęgła (cz.5) a według rys.4 sklejamy pedał podania paliwa (cz.6). Drażki kierownicze (cz.7), dźwignię przełożenia terenowego (cz.8) oraz dźwignię zmiany biegów (cz.9) wykonujemy wg rys.5, 6 i 7. Dźwignię ręcznego ustawienia dawki paliwa (cz.10) wykonujemy wg rys.8 a siedzenie mechanika kierowcy (cz.11) wg rys.9. Wykonane elementy wyposażenia wklejamy w przedziale kierowania wg rys.10, nadając im kąty nachylenia jak na rysunku. W miejsca oznaczone na cz.4h przyklejamy wg rys.11 przyrządy kontrolne kierowcy (cz.12, 12a), wspornik tablicy kontrolnej instalacji elektrycznej (cz.12b) z tablicą (cz.12c). Dźwignię ręcznej pompy paliwa (cz.13) wykonujemy wg rys.12 i przyklejamy do cz.4b zgodnie z rys.10. Skrzynki z wyposażeniem (cz.14-18) wykonujemy wg rys.13 i przyklejamy do podłogi (cz.4b) w oznaczonych miejscach.

Stelaż ładunków miotających wykonujemy wg rys.17. Ściankę ażurową (cz.19) uzupełniamy o wsporniki półek (cz.19b, 19c), które przyklejamy również w miejscach zaznaczonych na cz.4a. Wycinamy półki (cz.19d) i wklejamy ażurową ściankę (cz.19) między cz.4fP i 4eP w oznaczonym miejscu, w miarę potrzeby korygując jej odległość od cz.4a przy pomocy półek (cz.19d). Samych półek jeszcze nie wklejamy zrobimy to po przyklejeniu do nich ładunków miotających (cz.21). Niższą ściankę (cz.19a) wklejamy między cz.4eP i 4fP w zaznaczonym miejscu. Ładunki miotające pocisków odtankowych (cz.21) wykonujemy wg rys.14, przyklejamy po dwa ładunki w wycięciach półek i tak ukompletowane półki wklejamy między cz.4a i 19, opierając je na wspornikach (cz.19b, 19c). Ładunki miotające pocisków przeciwpancernych (cz.22) wykonujemy wg rys.14 i przyklejamy pionowo do cz.4fP w oznaczonych miejscach. Stelaż pocisków (cz.20) wykonujemy wg rys.18. Ściankę ażurową (cz.20+20a) wklejamy analogicznie jak ściankę na prawym boku (cz.19). Zbiornik paliwa (cz.20b) podklejamy od środka cz.20c, 20d i 20e, sklejamy w „pudełko” i przyklejamy do cz.4eP i 4fP.

Półki pocisków (cz.20h) kleimy na swoje miejsca po umieszczeniu na nich pocisków. Pociski odłamkowe (cz.23) wykonujemy wg rys.15, a pociski przeciwpancerne (cz.24) wg rys.16. Na pięciu półkach przyklejamy w wycięciach parami pociski odłamkowe a na pozostałych pięciu parami pociski przeciwpancerne. Półki z pociskami odłamkowymi (cz.20h+23) klejamy między cz.4a i cz.20, a półki z pociskami przeciwpancierowymi (cz.20h+24) klejamy między cz.20a i 20b.

Radiostację (cz.25) przyklejamy do prawej ściany (cz.4eP) w oznaczonym miejscu wg rys.17. Podgrzewacze (cz.26) przyklejamy do bocznych ścian przedziału bojowego (cz.4b). Pokrywę przekładni ręcznego rozruchu silnika (cz.27) przyklejamy do cz.4a a przyrząd obserwacyjny kierowcy (cz.28) naklejamy na cz.4h.

Torby na granaty (cz.29, 30) po uformowaniu i sklejeniu umieszczamy wg rys.17 na cz.4eP oraz w oznaczonych miejscach na tylnej ścianie nadbudówki (cz.4a).

Siedzenie dowódcy (cz.31) wykonujemy wg rys.19 i przyklejamy do cz.4fP wg rys.17 kierując ścięte końce wsporników (cz.31c) do środka pojazdu. Siedziska załogi (cz.32) wykonujemy posługując się rys.20 i doklejamy je do cz.4b wg rys.17 i 18.

Element 4i przyklejamy do stropu nadbudówki (cz.K-14) w oznaczonym miejscu, wsuwamy cz.K-14 w swoje miejsce w szkielecie w miarę potrzeby lekko ją przyklejając. **UWAGA: Strop nadbudówki jeszcze wyjmujemy do montażu armaty.**

Kompletny już szkielet kadłuba oklejamy od dołu poszyciem (cz.33), uzupełniając dno w cz.33a33j. Na lewym boku przyklejamy luzek (cz.33k). Na błotniki naklejamy cz.34L i 34P. W przedniej części od spodu tych elementów podklejamy pogrubione cz.34a uformowane według zarysu łuku na cz.K-2L i K-2P a na nie cz.34b. Na szkielet naklejamy górne poszycie kadłuba (cz.35), po wcześniejszym wycięciu z tej części zaznaczonych pól. Poszycie uzupełniamy elementami 35aL i 35aP. Na cz.K-7 przyklejamy tylne poszycie (cz.36). Nadbudówkę z boków oklejamy cz.37L i 37P, od czoła przyklejamy cz.38 a tył nadbudówki oklejamy cz.39. Krawędzie wycięcia pod wąż w tylnej ścianie oklejamy paskiem cz.39a. Do cz.37L i 37P przyklejamy odpowiednio cz.37aL i 37aP.

Dopiero po doklejeniu tych elementów uzupełniamy błotniki częściami 34c-34i, zachowując kolejność montażu wynikającą z kolejności oznaczeń literowych tych części. Cz.34cL i 34cP przyklejamy od wewnętrznej strony cz.K-2L i K-2P. Przy uzupełnianiu detali błotników korzystamy z rysunku ogólnego.

Poszycie tylnej płyty kadłuba (cz.36) uzupełniamy wg rys.22 doklejąc pokrywę otworów rewizyjnych (cz.36aL, 36aP), zawiasy (cz.36b, 36c, 36f, 36g, 36h), żebro (cz.36d), listwy (cz.36e) oraz wykonane wg rys. przy wz.25 uchwyty do podnoszenia klap i tylnej płyty (cz.36i, 36j, wz.25).

Poszycie zewnętrzne stropu (cz.40) przyklejamy do cz.K-14, po wymontowaniu stropu z modelu. Wskazówki dotyczące budowy stropu (cz.40) znajdując się przy końcu instrukcji, gdyż ostatecznie ukompletowany zostanie on na końcu.

Kratkę wlotów powietrza (cz.41) po podklejeniu i wycięciu w niej otworów naklejamy na siateczkę (wz.1) a następnie przyklejamy do cz.35 wg rys.21.

Wyloty spalin (cz.42) wykonujemy zgodnie z rys.21 i przyklejamy do cz.35 w swoich miejscach, przy czym zachowujemy tu następującą kolejność: cz.42a oklejamy paskami cz.42b a po wyschnięciu połączenia od środka doklejamy paski cz.42cL i 42cP.

Płytę nadsilnikową (cz.43) przyklejamy do cz.35 i zgodnie z rys.21 uzupełniamy ją korkami (cz.43a) oraz uchwyty (cz.43b, 43c, wz.25). Kłape dostępu do silnika (cz.44) wykonujemy z cz.44 i doklejone nad jej otworem, uformowanej i sklejonej sferycznie cz.44e. Po połączeniu obu tych elementów, kołpak 44e należy od spodu pomalować farbą w kolorze khaki. Kłape układamy równo w otworze w cz.43, przyklejamy cz.44a do cz.43 i 44. Tulejki zawiasów (cz.44b) wykonane wg rys. przy wz.2 przyklejamy na przemian: pierwszą i trzecią tulejkę każdego zawiasu do cz.43 i 44a, środkową do cz.44 i 44a. Operacji tej należy dokonać ostrożnie, by nie skleić ze sobą elementów ruchomych zawiasów. Po zaschnięciu połączeń kłapa powinna się otwierać.

Zaluzje nad chłodnicami (cz.45) wykonujemy wg rys.21. Wskazane jest najpierw przykleić cz.45 do cz.35 a dopiero potem doklejąc pozostałe elementy. Rozmieszczenie i kąt pochylenia płytek (cz.45e) zaznaczone są na cz.45 oraz 45b, 45c, 45d. Płytki (cz.45f) przyklejamy w swoim miejscu do cz.35.

Budowę jarzma armaty (cz.46) rozpoczynamy od wklejenia do modelu dolnej płyty osadzenia jarzma (cz.46) usztywnionej zastrzałami (cz.46a) wg rys.11. Szkielet ramy jarzma wykonujemy z cz.46b, do których doklejamy w zaznaczonych polach cz.46c. Zewnętrzne brzozy wg rys.23 oklejamy cz.46d a brzozy wewnętrzne cz.46e. Na jedno z czół przyklejamy cz.46f. Z elementów 46g związamy czopy pionowe ramy, które przyklejamy w miejscach oznaczonych na cz.46d. Na czopy te nasuwamy pierścienie dystansowe (cz.46h). Ramę osadzimy w cz.46 i 46i po wykonaniu armaty (cz.47) wg rys.24.

Budowę armaty (rys.24) rozpoczynamy od sklejenia w bryłę cz.47 podklejonej od środka cz.47aL i 47aP. Ściany czołowe części zamkowej armaty (cz.47b) wzmacniamy cz. 47c i 47d, sklejamy w całość, doklejamy cz.47e i łączymy z cz.47. Do cz.47 doklejamy wykonane z cz.47f, 47g i 47h oporopowrotniki. Lułę wykonujemy z cz.47i, sklejając ją w walec, do środka wsuwamy zwiniętą cz.47j, dając się jej rozprężyć w cz.47i. Element 47k sklejamy w stożek i szerszym końcem wsuwamy w cz.47j i wklejamy zachowując współosiowość łączonych części. Doklejamy cz.47l, koniec lufy oklejamy paskiem 47m a do wnętrza cz.47k wklejamy imitację przewodu lufy (cz.47n). Na cz.47i oklejamy pasek (cz.50i) zwracając uwagę na oznaczenia na tej części. Lułę dokleimy po osadzeniu części zamkowej armaty w jarzmie. Teraz uzupełniamy część zamkową o brakujące elementy. Do cz.47b wg rys.24 doklejamy cz.47o i 47p, osłonę (cz.47r+47s) i zamek (cz.47t+47u). Mechanizm podniesienia i obrotu (cz.48+wz.4+wz.5) wykonujemy wg rys.24 i rysunków Przy wzorach i przyklejamy do cz.47 i 47b.

Celownik i siodełko celowniczego (cz.49) wykonujemy wg rys.24, 47 i rysunku przy wz.6. Celownik przyklejamy do cz.47 za pomocą cz.49g a siodełko przyklejamy od spodu do cz.47b. Kompletny zespół zamkowy armaty osadzamy w ramie jarzma (cz.46) za pomocą czopów poziomych (wz.3) w ten sposób, by cz.46f znalazła się od strony przodu bojowego. Elementy powinny być tak dopasowane, by wzajemny obrót wokół wz.3 odbywał się z wyczuwalnym oporem.

W wycięcia na pionowych krawędziach otworu w cz.K-13 wklejamy kolorem do wewnątrz cz.46jL i 46jP wraz z wklejonym między nie elementem 46i. W otwory w cz.46 i 46i wprowadzamy czopy pionowe jarzma (cz.46g) nie stosując kleju. Teraz do cz.47 doklejamy kompletną łufę zwracając uwagę na zachowanie współosiowości łączonych części.

Budowę osłony jarzma armaty (cz.50) wykonujemy wg rys.25 i rozpoczynamy od wklejenia w wycięcia w cz.K-13 elementów 50L i 50P. Części te wklejamy wystęпами w prostokątne szczeliny w cz.K-13 i opieramy częścią łukową o cz.46jL i 46jP, przyklejając je do tych części w miejscu styku. Do krawędzi cz.46jL i 46jP oraz górnych krawędzi cz.50L i 50P przyklejamy cz.50a, podklejając ją od środka cz.50b. Do łukowych krawędzi cz.46jL i 50L przyklejamy na styk cz.50cL a po drugiej stronie w ten sam sposób przyklejamy cz.50cP.

Montaż ruchomej osłony jarzma zaczynamy od wycięcia i uformowania cz.50e. Górny segment tej części podklejamy od środka cz.50g a dolny cz.50f. Z boków wklejamy wg rys.25 elementy 50dL i 50dP i do ich krawędzi i listków na cz.50e przyklejamy cz.50hL i 50hP, od wnętrza podklejając je cz.50hL' i 50hP'. Wręgi 50j oklejamy paskiem (cz.50k) w sposób pokazany na rys.25. Części 50l i 50n oklejamy paskiem (cz.50m) i tak wykonany zespół przyklejamy do cz.50j zgodnie z oznaczeniem. Wg oznaczeń na cz.50j i 50m przyklejamy paski (cz.50oL i 50oP) i cały zespół doklejamy do cz.50e, 50hL i 50hP. Do cz.50l i 50n przyklejamy cz.50p i 50r. W miejscu oznaczonym na cz.38 przyklejamy cz.50s. Ruchomą osłonę jarzma nasuwamy na łufę i łączymy klejem cz.50i z cz.50k, tak by linia na cz.50k znajdowała się na krawędzi otworu w cz.50e.

Plytę osłaniającą styk nieruchomej i ruchomej części jarzma wykonujemy z cz.50t, której krawędzie oklejamy paskiem (cz.50u). Do cz.50t doklejamy zawiasy (cz.50w+50y) a na cz.50a przyklejamy elementy 50t'. Wystające poza cz.50t części zawiasów przyklejamy do tych elementów.

Wykonanie podwozia i układu bieznego zaczynamy od wykonania ograniczników skoku wahaczy (cz.51) wg rys. 26. Przyklejamy je do cz.33.

Koło napędowe (cz.52) wykonujemy wg rys.27. Cz.52d i 52e sklejamy ze sobą i do cz.52d doklejamy wieniec zębaty (cz.52f). W cz.52d i 52e wycinamy zęby według zarysu na cz.52f. Montując koło w całość zwracamy uwagę, by zęby na obu tarczach (zewnątrznej i wewnętrznej) pokrywały się. Przed osadzeniem koła na wz.7 i przyklejeniem do kadłuba (cz.33) musimy się zdecydować, czy gąsienice wykonamy z taśm (cz.59+59a) czy z pojedynczych ogniw (cz.59e+59f). W przypadku tej

drugiej wersji jak i pierwszej ale bez wycinania okien pod zęby koła napędowego na każdej z tarcz koła ściąć musimy 8 zębów. Zębów nie ścinamy jedynie w wersji pierwszej, gdy wycinamy okna pod zęby koła napędowego.

Mechanizm napinania gąsienicy (cz.54) wykonujemy wg rys.29 i przyklejamy w oznaczonych miejscach na cz.33.

Koło napinające (cz.53) wykonujemy wg rys.28 w następującej kolejności: najpierw sklejamy ze sobą cz.53e i 53f, po wcześniejszym wycięciu w nich 5 otworków (poła te zamiast wycinania możemy zaczernić tuszem). Następnie w tarczach wykonujemy otwór pod oś (cz.53r). Tarcze oklejamy paskami (cz.53g), na które naklejamy cz.53h. Do tarcz wewnętrznych przyklejamy piasty (cz.53c+53d) a do tarcz zewnętrznych piasty (cz.53i+53j). Teraz zgodnie z rysunkiem na tarczach wklejamy żeberka (cz.53m, 53n, 53o). Tarcze kół sklejamy ze sobą za pośrednictwem osi (cz.53r) i tulejek (cz.53p) zgrzywając ze sobą otworki na łączonych tarczach. Do cz.53j doklejamy pokrywę piasty (cz.53k+53l). Koła osadzamy w korbach (cz.53, 53a, 53b) osadzonych na wz.8, na które wcześniej nasuwamy tulejki wykonane z cz.53s. Kąt korb ustawiamy tak, by zakryły one przednią tulejkę (cz.54b) mechanizmu napinania gąsienicy i łączymy klejem z tą tulejką.

Rollki podtrzymujące górną gałąź gąsienicy (cz.55) wykonujemy wg rys.30. Otworki w tarczach (cz.55c) można również zaczernić zamiast wyciąć. Rollki przyklejamy do cz.33, wklejając również ich osie w otwory w bocznych ścianach kadłuba.

Gniazda wahaczy (cz.56) wykonujemy wg rys.31. Najpierw sklejamy ze sobą cz.56, 56a i 56b. Oklejamy je paskiem (cz.56c) i doklejamy do boków kadłuba. Do spodu kadłuba doklejamy cz.56d i 56e wg oznaczeń na dnie.

Koła nośne z wahaczami (cz.57) wykonujemy wg rys.32 opierając się na wskazówkach montażowych dla kół napinających. Kompletnie koła z wahaczami przyklejamy do gniazd wahaczy (cz.56b) po uprzednim ustawieniu kadłuba na podstawie o wysokości 16,5mm. Przy montażu kół do kadłuba zwracamy uwagę, by wszystkie koła dotykały podłoża i ustawione były dokładnie w jednej linii.

Oczyszczacz koła napędowego (cz.58) wykonujemy wg rys.33 i doklejamy do cz.33.

Gąsienicę (cz.59) możemy wykonać wg rys.34 w dwóch wersjach. Prostsza to wykonanie jej z cz.59, 59a, 59b, 59c i 59d. W wykonaniu tym wycinamy poła pod zęby koła napędowego lub zaczerniamy je i wtedy ścinamy 8 zębów z tarcz tego koła, by założyły gąsienicę. Ognia na kole napędowym, napinającym i skrajnych nośnych nacinamy na granicy podziału, co ułatwi opisanie kół taśmą. Bardziej pracochłonne lecz i bardziej plastyczne jest wykonanie gąsienicy z pojedynczych ogniw (cz.59e, 59f, 59b, 59c i 59d), które łączymy sworzniami (wz.9).

Wykonując gąsienicę w tym wariancie ścinamy po 8 zębów z tarcz kół napędowych. Ognia zapasowe przyklejamy do kadłuba (cz.33) w oznaczonych miejscach.

Bezcki (cz.60) sklejamy wg rys.35. Najpierw

cz.60a skleamy w rurkę, następnie w jeden z końców wkładamy wewnętrzną część obrzeża (cz.60b) oraz dno (cz.60c). Z paska cienkiego papieru o szer.35,5mm i długości około 210mm zwijamy rurkę o średnicy mniejszej od średnicy wewnętrznej beczki i wsuwamy ją pincetą do wnętrza beczki aż do oparcia się o włókno wcześniej dno. Po puszczaniu rurka rozpręży się i dopasuje do wnętrza beczki. Teraz wkładamy drugie dno (cz.60c) opierając je o rurkę wewnątrz beczki oraz obrzeże (cz.60b). Przy wklejaniu cz.60c w beczkę zwrócić należy uwagę by ich usytuowanie względem cz.60a było zgodne z rys.35. Beczki oklejamy opaskami (cz.60e) i z cz.60d wykonujemy uchwyty. Drugą stroną cz.60d należy pomalować farbą khaki przed doklejeniem do cz.60c. Gotowe beczki zamontujemy do kadłuba (cz.35).

Haki (cz.61) wykonujemy wg rys.22 i 36 i przyklejamy w oznaczonych miejscach na kadłubie (cz.33), grubszymi końcami w dół.

Wizjer kierowcy wykonujemy z cz.64 i 64a w sposób pokazany na rysunku ogólnym i przyklejamy do przedniej płyty nadbudówki (cz.38).

Reflektor (cz.65) wykonany wg rys.37 przyklejamy do przedniej płyty kadłuba (cz.38) a sygnał dźwiękowy (cz.66) sklejony zgodnie z rys.38 doklejamy do cz.38 w miejscu oznaczonym pozioma kreską.

Części 67 przyklejamy na płycie czołowej nadbudówki (cz.38), element 68 na lewym boku (cz.37L) a skrzynkę (cz.69) na prawym boku nadbudówki (cz.37P).

Właz dowódcy (cz.70) wykonujemy wg rys.39. Najpierw wkładamy do środka cz.70 pasek (cz.70a), wystający kołnierz utworzony przez ten pasek wkładamy w otwór w stropie (cz.40+K-14+4i) i na wystającą od spodu część kołnierza wsuwamy i przyklejamy do niego pierścieni (cz.70b). Połączenie powinno być ruchome, obrótka powinna się w otworze stropu obracać. Zewnętrzną krawędź cz.70 oklejamy paskiem (cz.70c). Następnie skleamy ze sobą parami cz.70d i 70e oraz cz.70f i 70g i na ich obrzeżach przyklejamy cz.70h. Zwijamy tulejki zawiasów (cz.70p i 70r) i wykonujemy sworzeń zawiasu (wz.10). Nasuwamy wszystkie tulejki na sworzeń i w miejscu kresceczek na cz.70 przyklejamy tulejki cz.70p a po wyschnięciu kleju tulejki 70r dosunięte do poprzednich przyklejamy do cz.70f i 70d. Peryskop (cz.70i-70o,wz.11) wykonujemy wg rys.46 i przyklejamy do cz.70f i 70g. Podstawę wkm-u (cz.70s) przyklejamy do cz.70 i doklejamy do niej cokół (cz.70t) i wsporniki (cz.70u).

Właz celowniczy (cz.71) wykonujemy wg rys.40. Część 71 oklejamy z zewnątrz paskiem 71a i przyklejamy do cz.40 posługując się rysunkiem ogólnym. Do środka wkładamy pasek (cz.71b). Klapy włazu i peryskop montujemy analogicznie jak we włazie dowódcy.

Właz prostokątny (cz.72) skleamy wg rys.41. Najpierw skleamy ze sobą cz.72 i 72a, następnie doklejamy cz.72c oklejając paskiem (cz.72d). W zaznaczonych na cz.72c miejscach przyklejamy zamki (cz.72e+72f) i na cz.72 doklejamy zawiasy (cz.72g). Na oznaczonych polach cz.39 przyklejamy

zawiasy (cz.72h). Wykonujemy dźwęż skrętny (wz.12) oraz tulejki zawiasów (cz.72i, 72j i 72k) i gniazdo dźwęża (cz.72l). Właz wkładamy w wycięcie w cz.39, tulejki nasuwamy na wz.12 w kolejności przedstawionej na rys.41 i przyklejamy gniazdo (cz.72l) do dźwęża i cz.39. Następnie tulejki 72k przyklejamy do cz.39 i krawędzi cz.72h a po wyschnięciu połączeń, tulejki 72i i 72j przyklejamy do cz.72g. Na wystający koniec dźwęża (wz.12) nasuwamy cz.72n i na cz.72 naklejamy cz.72m. W miejscach oznaczonych kresceczkami na cz.72d przyklejamy uchwyty (wz.29). Przed montażem górnej części włazu, krawędź wycięcia pod właz w cz.40 oklejamy paskiem (cz.40i). Górną część włazu montujemy analogicznie i doklejamy uchwyty (cz.72t+72u+wz.25) oraz peryskop (cz.85+wz.11) wykonany wg rys.46.

Wentylator (cz.73) po oklejeniu paskiem 73a przyklejamy do stropu (cz.4i). Kołpak wentylatora (cz.73b) po sklejeniu w kołpak według zarysu przy części malujemy od spodu na czarno a następnie przyklejamy do stropu (cz.40).

Łączniki lin (cz.77) wykonane wg rys.42 przyklejamy na lewym błotniku według rysunku ogólnego.

Światła obrysowe (cz.78) skleamy wg rys.43 i doklejamy do cz.35, 37L i 37P wg rysunku ogólnego.

Wkm DSzK (cz.79) wykonujemy wg rys.44 i rysunków przy wzorach i osadzamy w podstawie. Część 79c przyklejamy do krawędzi cz.79b, która połączona jest z cz.79 za pośrednictwem cz.79a i 79l.

Łom (cz.80) i łopatek (cz.81) wykonana wg rys.45 doklejamy na lewym boku nadbudówki (cz.37L) a oskard (cz.82) na prawym boku (cz.37P).

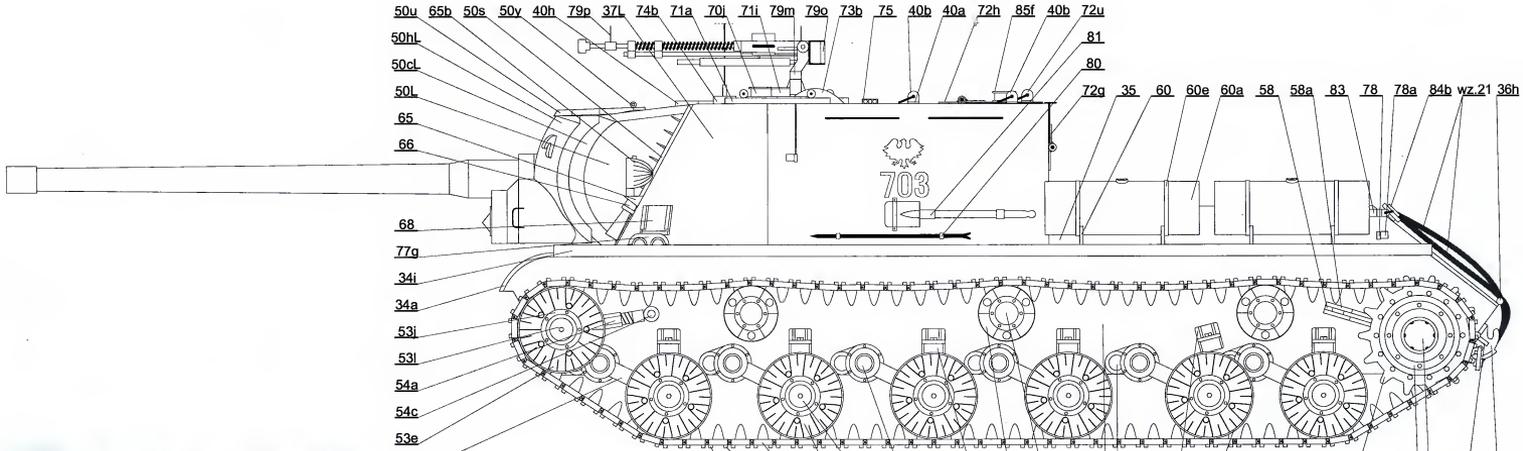
Wieszaki lin holowniczych (cz.83) przyklejamy do kadłuba (cz.35) a elementy mocowania lin (cz.83a+wz.27) wykonujemy wg rysunku przy wz.27. Liny holownicze wykonane wg rysunku przy wz.21 zakładamy na haki (cz.61) i zaczepy (wz.26, wz.27) wg rys.22.

Poręcze nadbudówki (wz.23) przyklejamy w oznaczonych miejscach do cz.37L i 37P według rysunku ogólnego. Antenę (cz.74d, wz.28) osadzamy w cz.40i K-14 według rysunku przy wz.28.

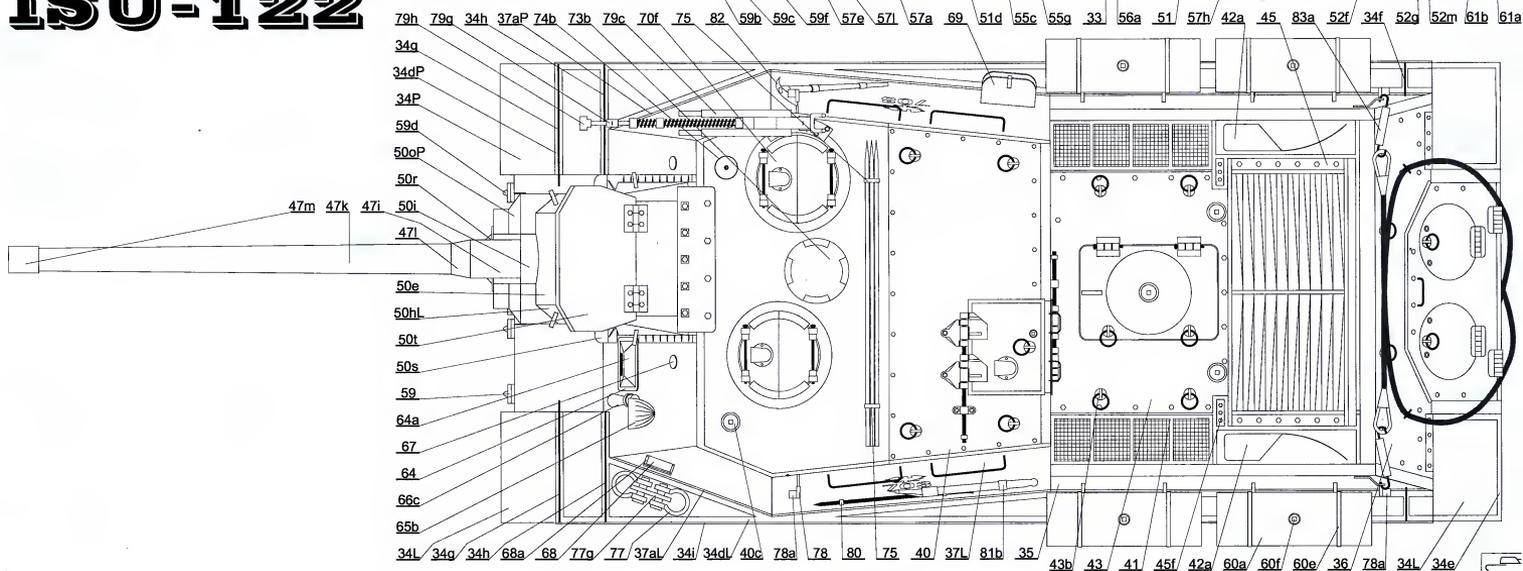
Strop nadbudówki możemy wykonać na trzy sposoby: wkleić na stałe w całości, wkleić na stałe przednią część a tylną pozostawić wymiowaną (trzeba rozciąć cz.40 wg oznaczonej linii) lub w całości pozostawić płytę wymiowaną. Jeśli decydujemy się na wersję wymagającą wklejenia całości lub części stropu, dokonujemy tego przy końcu budowy modelu, po uzupełnieniu elementów na stropie od wewnątrz. Torbę na dokumenty (cz.62) skleamy i doklejamy na stropie według oznaczenia. Lampy oświetlenia wewnętrznego (cz.63) formujemy według zarysu przedstawionego przy tych częściach i przyklejamy do cz.4i. Gniazdo osadzenia anteny (cz.74) wykonujemy według rysunku przy wz.28 i doklejamy na stropie (cz.40i4i).

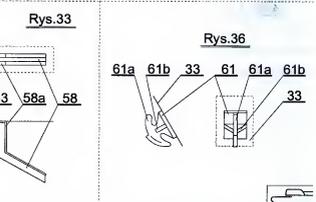
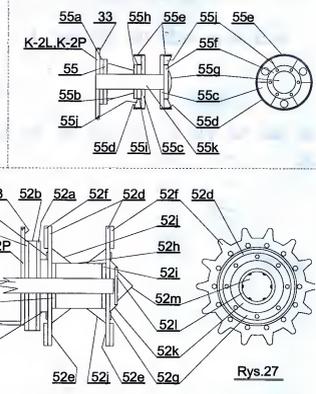
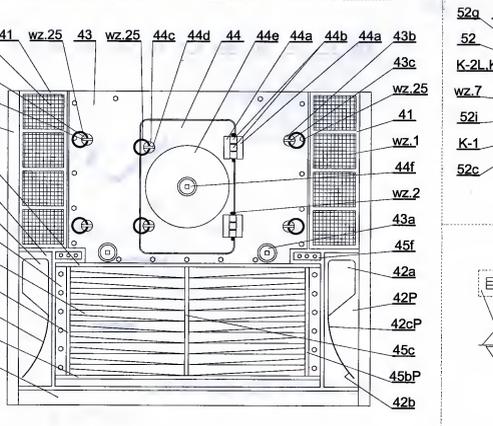
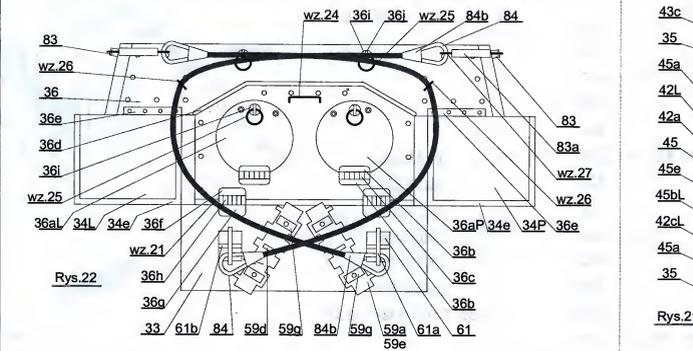
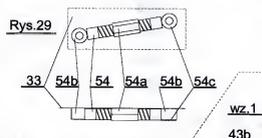
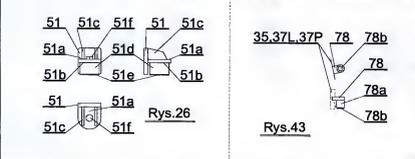
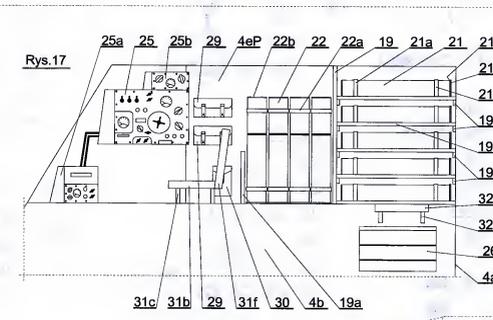
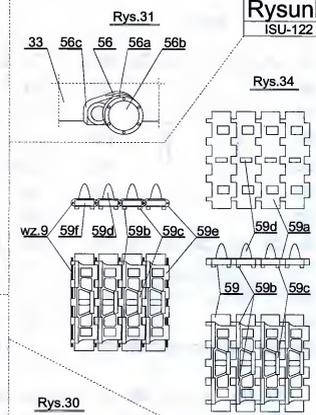
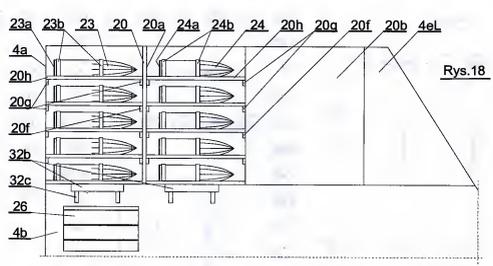
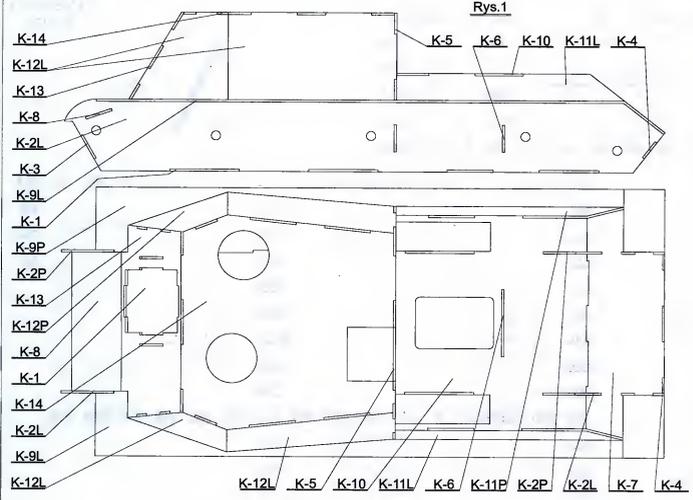
Uchwyty (cz.40a, 40b i wz.25), korek wlewu paliwa (cz.40c) oraz płytę (cz.40d-40h) uzupełnić można po włożeniu stropu w model, wraz z doklejeniem tyłeczek (cz.75+wz.13).

Model można polakierować.

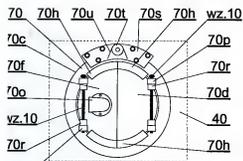

ISU-122

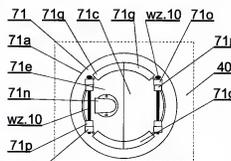

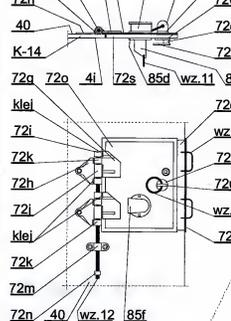
Rys.39

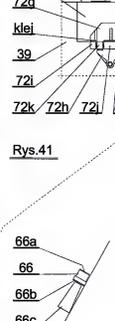
Rys.40

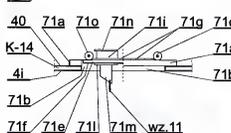
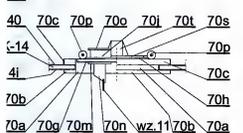
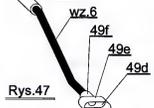
Rys.41

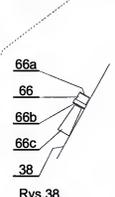
Rys.42

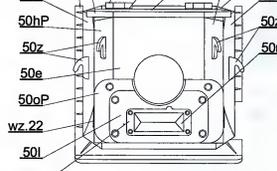
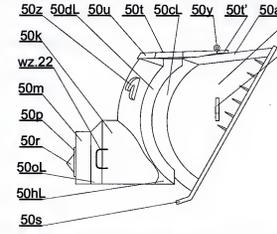
Rys.47

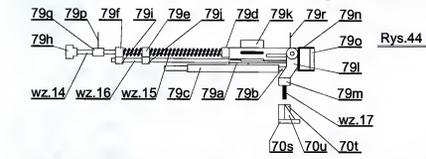
Rys.43

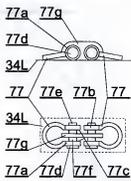
Rys.38

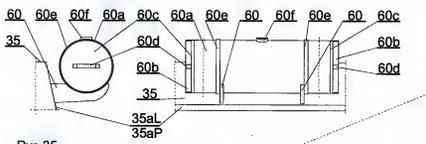
Rys.25

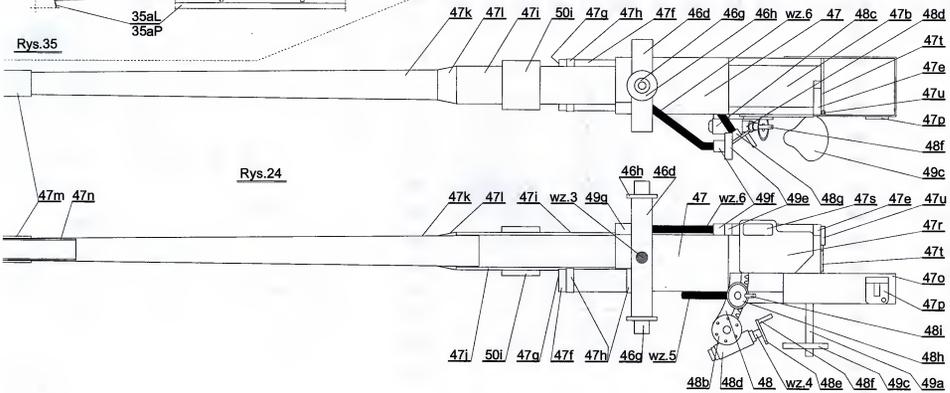
Rys.44

Rys.42

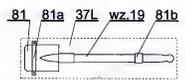

Rys.35

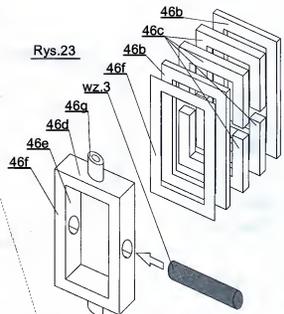

Rys.24

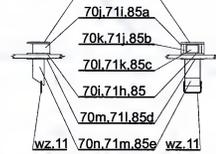
Rys.45

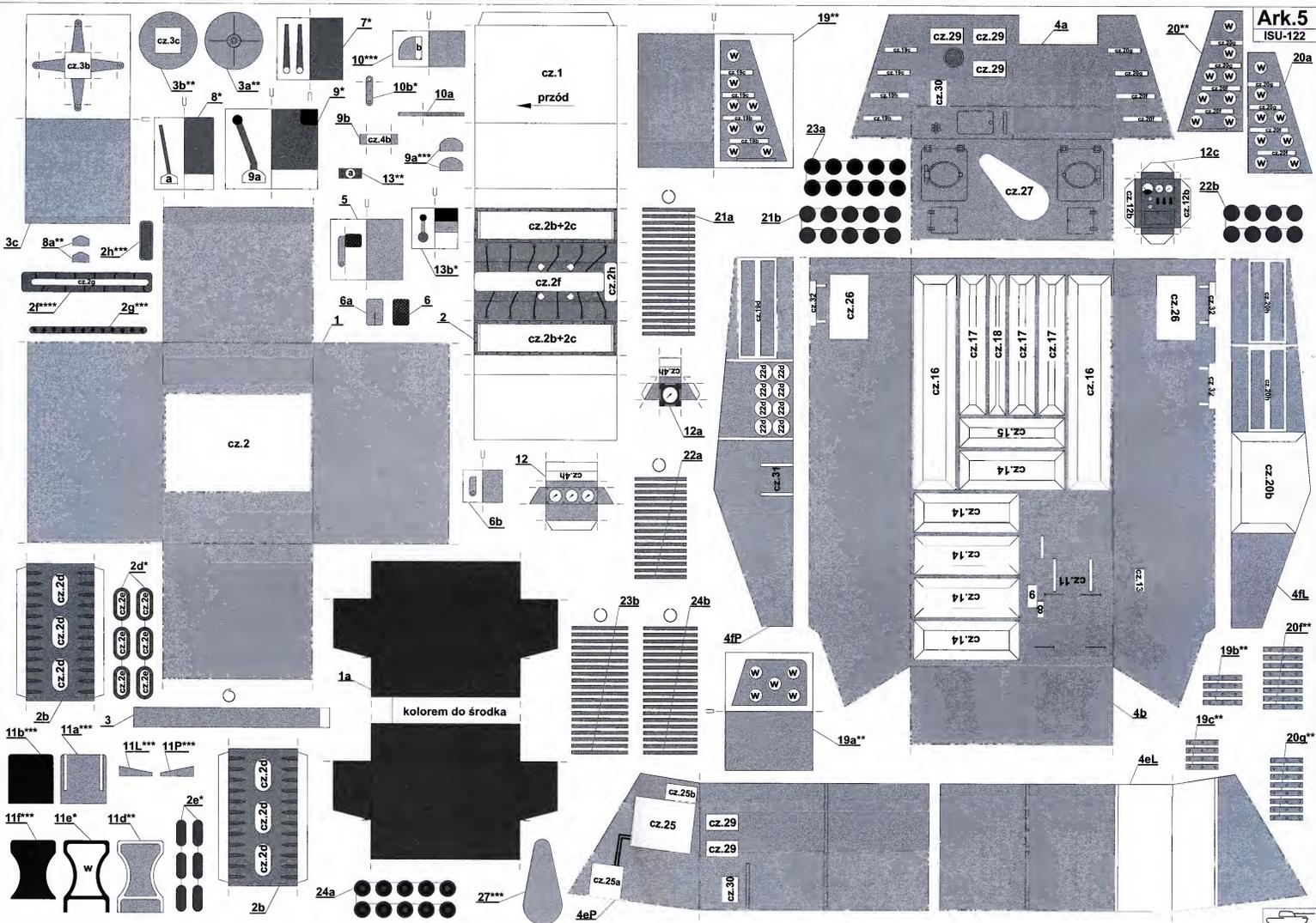

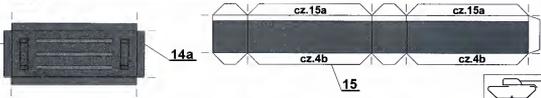
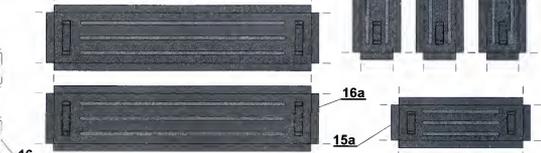
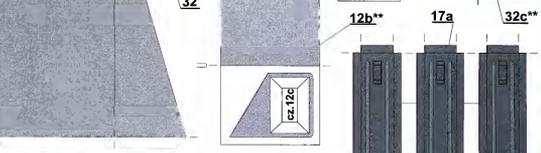
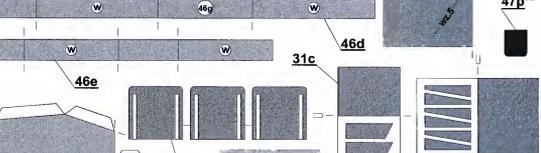
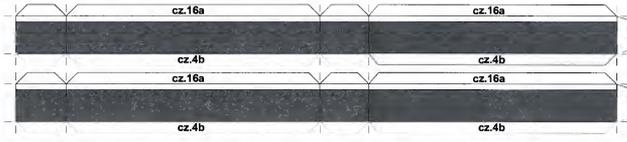
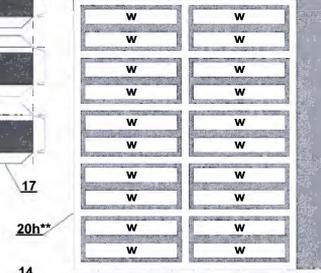
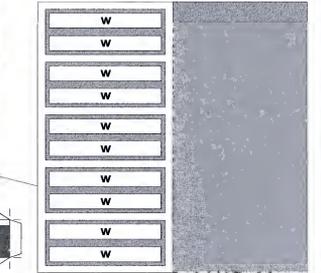
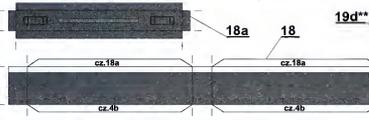
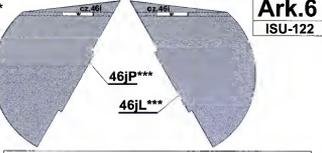
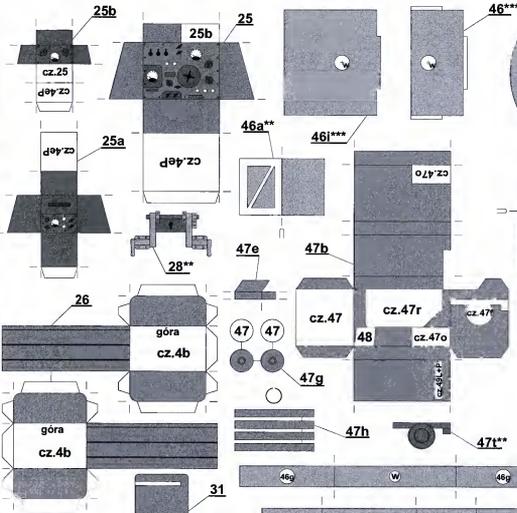
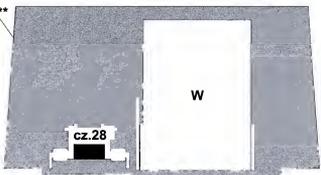
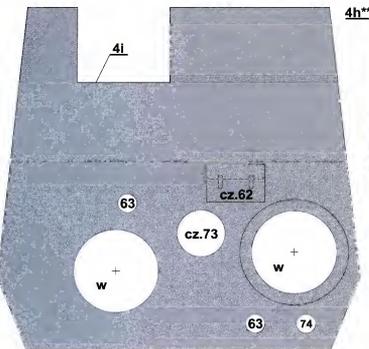
Rys.23

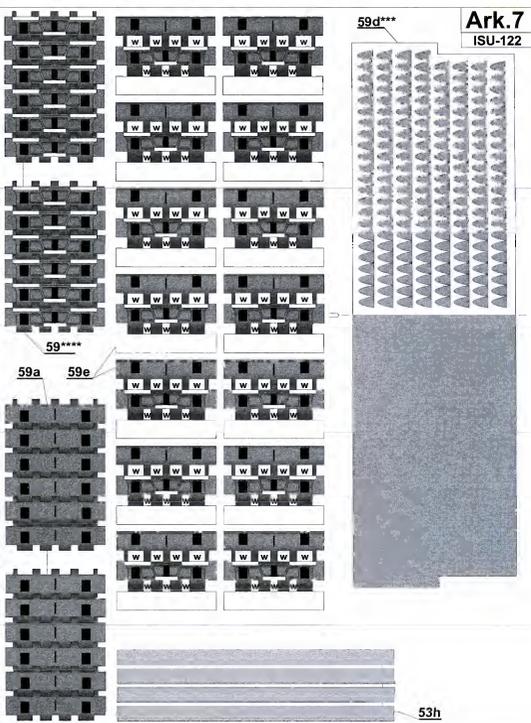
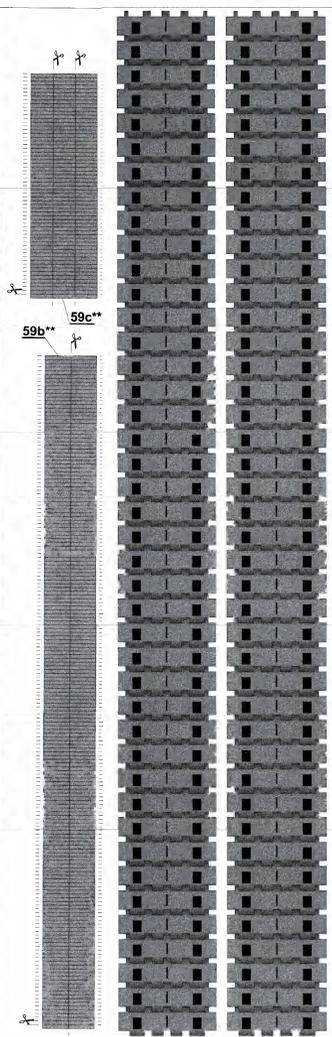
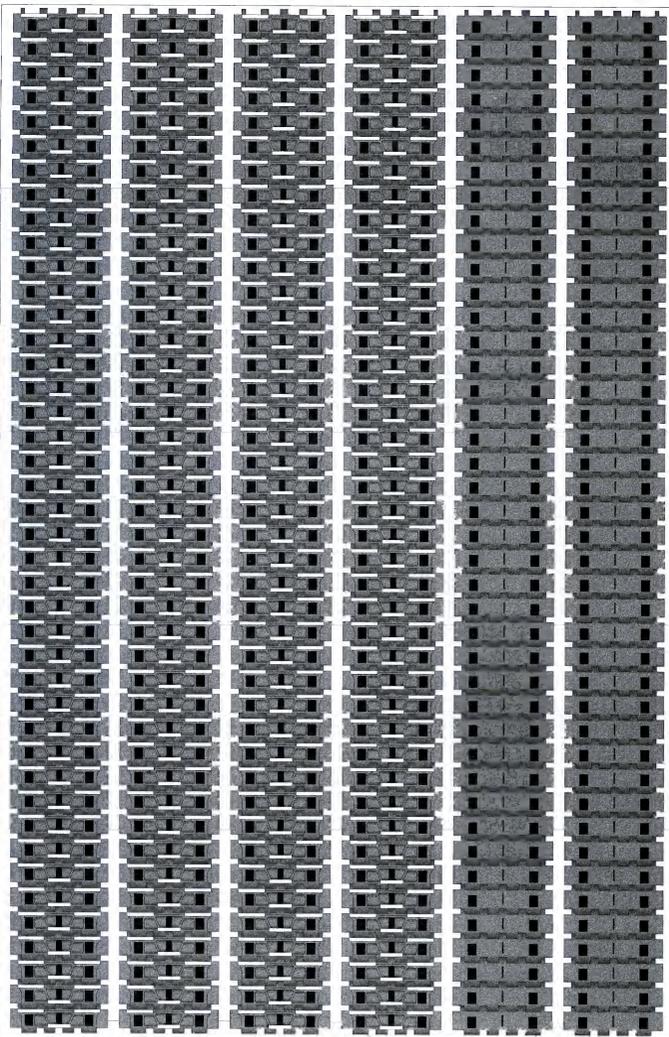

Rys.46

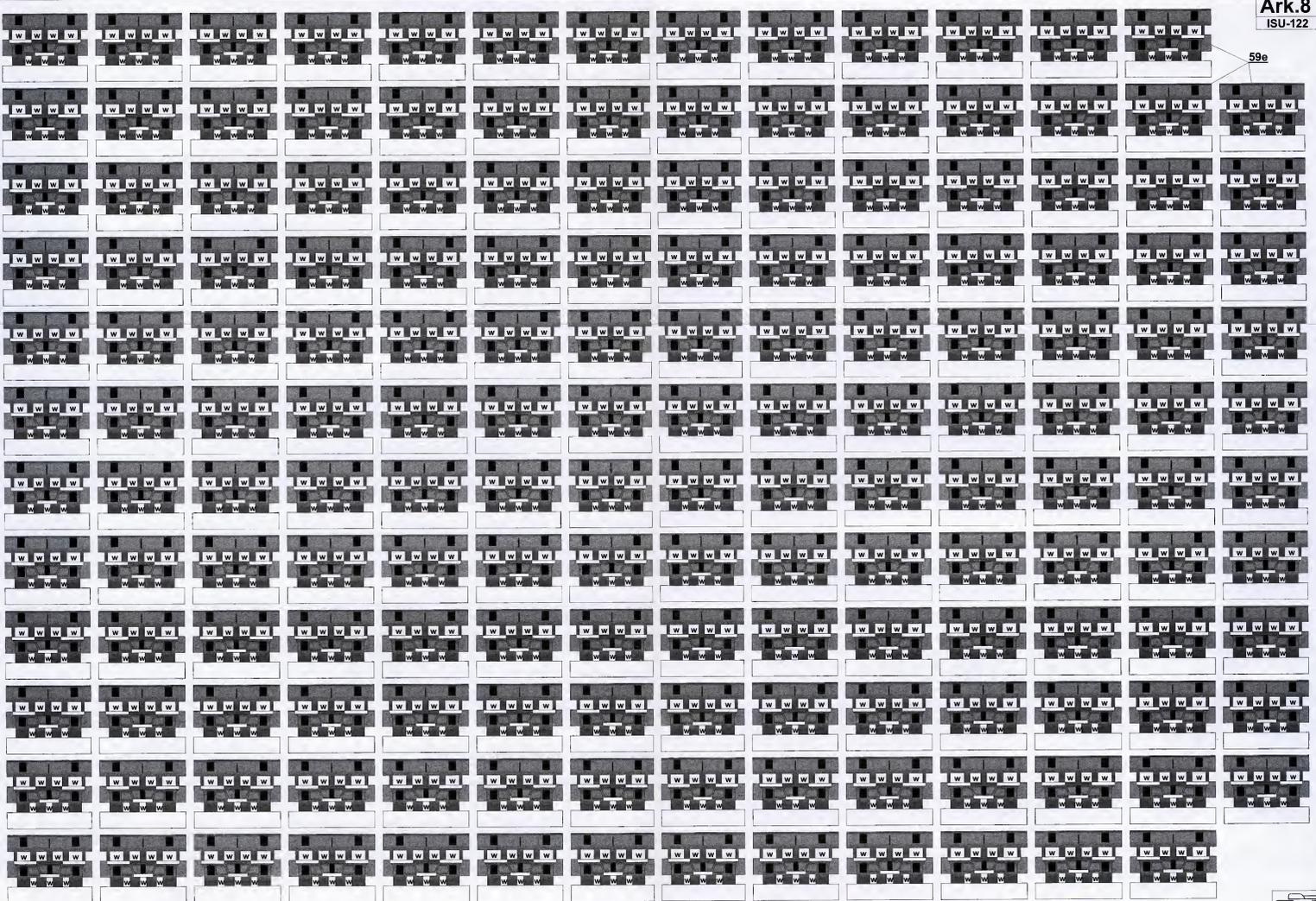

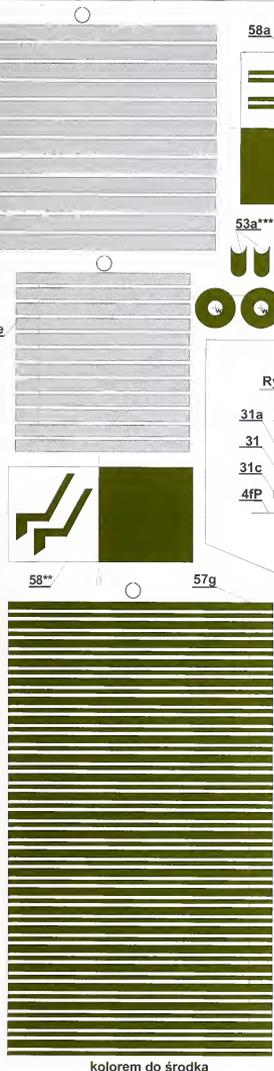
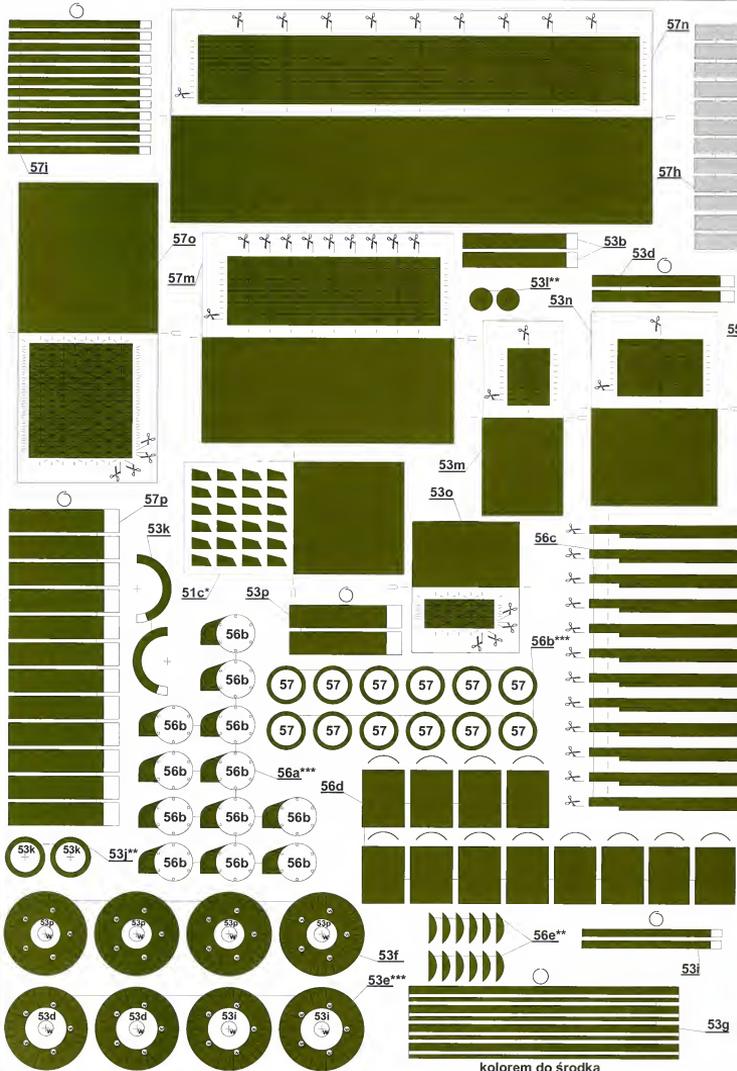

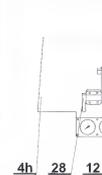
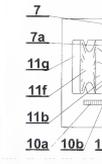
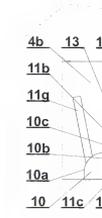
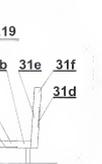
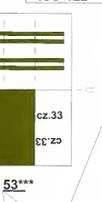

59e

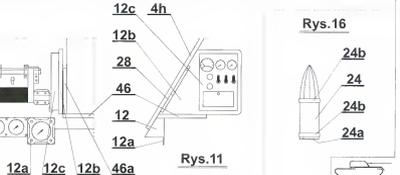
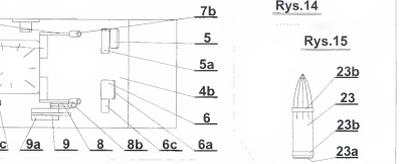
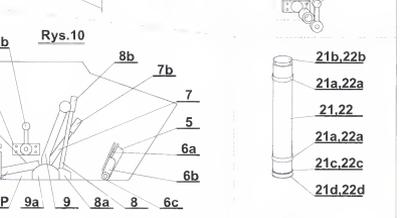
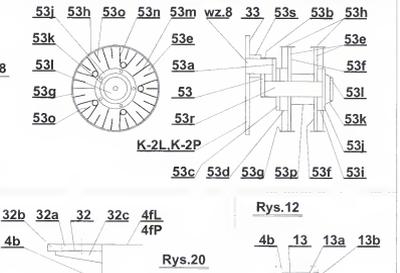
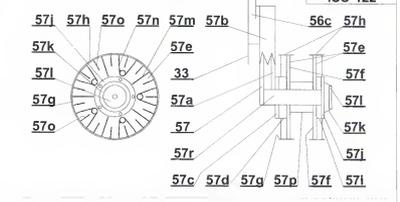

Ark. 13
ISU-122

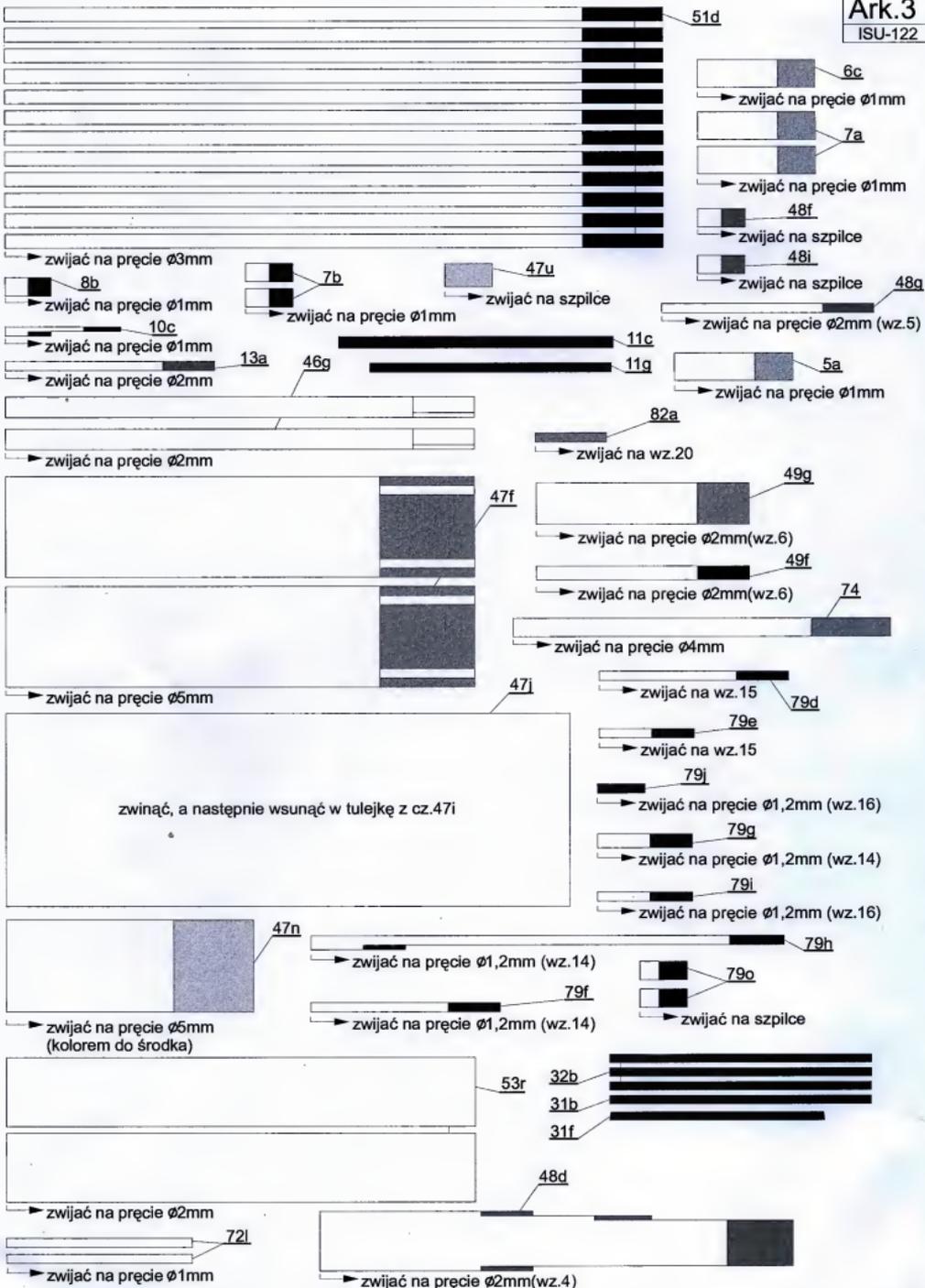

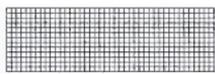
Rysunek ISU-122

kolorem do środka

kolorem do środka

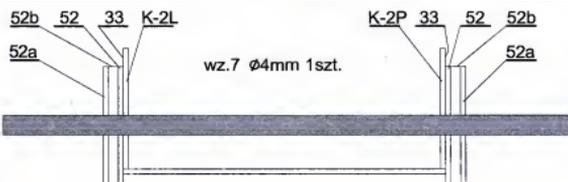
wz.1 siateczka 2szt.

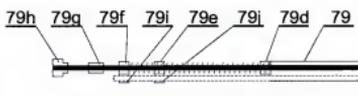
wz.2 szpilka 2szt.

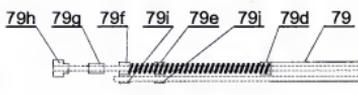
wz.4 Ø2mm 1szt.

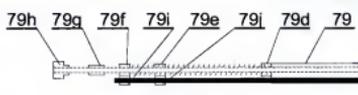
wz.7 Ø4mm 1szt.

wz.14 Ø1,2mm 1szt.

wz.15 Ø0,5mm 1szt.

wz.16 Ø1,2mm 1szt.

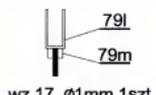

wz.21 Ø1,5mm 2szt. (nić dł.140mm)

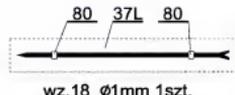
wz.28
Ø0,3mm
1szt.

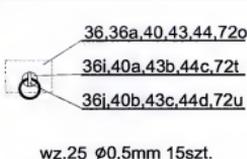
wz.13 Ø1mm 1kpl.=3szt.

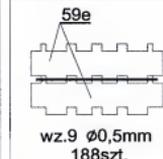
wz.17 Ø1mm 1szt.

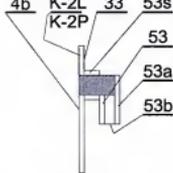
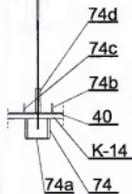
wz.18 Ø1mm 1szt.

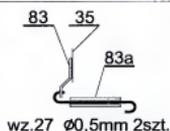
wz.25 Ø0,5mm 15szt.

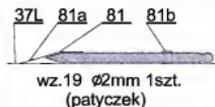
wz.9 Ø0,5mm
188szt.

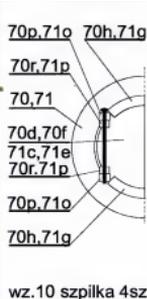
wz.8 Ø4mm 2szt.

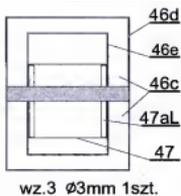
wz.27 Ø0,5mm 2szt.

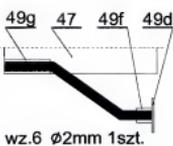
wz.19 Ø2mm 1szt.
(patyczek)

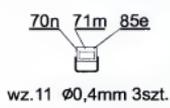
wz.10 szpilka 4szt.

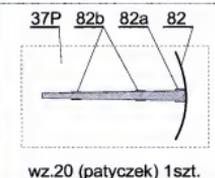
wz.3 Ø3mm 1szt.

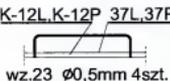
wz.6 Ø2mm 1szt.

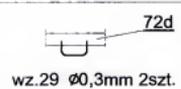
wz.11 Ø0,4mm 3szt.

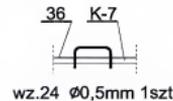
wz.20 (patyczek) 1szt.

wz.23 Ø0,5mm 4szt.

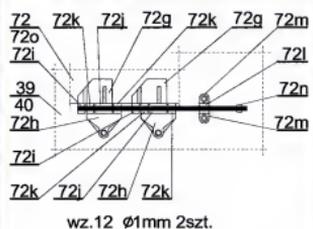
wz.29 Ø0,3mm 2szt.

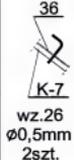
wz.24 Ø0,5mm 1szt.

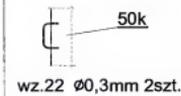
wz.5 Ø2mm 1szt.

wz.12 Ø1mm 2szt.

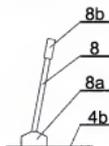

wz.26
Ø0,5mm
2szt.

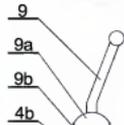

wz.22 Ø0,3mm 2szt.

Rys.6

Rys.7

Rys.8

